Protokół

9. posiedzenia, I. sesyi, V. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 2. Października 1883.

Początek o godzinie 11. minut 25 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy Dr. Mikołaj Zyblikiewicz.

Sekretarze: posłowie Dr. Stanisław hr. Badeni, książę Władysław Sapieha, Tytus Siengalewicz i Jan hr. Stadnicki.

Obecnych posłów 127.

Ze strony c. k. Rządu: c. k. Namiestnik J. E. Filip Zaleski.

Marszałek zagaja posiedzenie i oznajmia, że protokół z ósmego posiedzenia został złożony w biurze sejmowem.

Sekretarz p. Badeni Stanisław czyta spis petycyj od Nr. 288 do 336 wniesionych do Wysokiego Sejmu po dzień dzisiejszy, a przydzielonych następującym komisyom: budżetowej Nr. 288, 289, 290, 293, 296, 298, 299, 300, 301, 303, 305, 306, 307, 308, 311, 312, 313, 315, 316, 317, 318 i 319; edukacyjnej Nr. 291 i 292; prawniczej Nr. 294, 295 i 314; petycyjnej Nr. 297, 302, 304, 309, 310 i 325; gospodarstwa krajowego Nr. 320, 321, 322, 323, 324 i 326; drogowej Nr. 327 i 328.

Co do petycyi Nr. 324 wnosi p. Roman Potocki odesłanie jej do Wydziału krajowego jako komisyi z poleceniem zdania sprawy jeszcze w bieżącej sesyi sejmowej.

Izba uchwala ten wniosek.

Z dalszych petycyj przydzielono: komisyi edukacyjnej Nr. 330, 331, 332, 333, 334 i 336; komisyi petycyjnej Nr. 335.

Marszałek zawiadamia Izbę, że komisya dla powiatowych kas pożyczkowych ukonstytuowała się i wybrała przewodniczącym p. Adama Sapiehę, zastępcą p. Smarzewskiego, a sekretarzem p. Skałkowskiego.

Sekretarz p. Badeni czyta wniosek p. Seweryna Henzla w sprawie zmiany §§. 19. i 36. ordynacyi wyborczej dla gmin.

Marszałek oświadcza, że wniosek ten jako dostatecznie poparty, będzie traktowany regulaminowo.

Przystąpiono do porządku dziennego.

Pierwszym punktem jest pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o potrzebie uchwalenie kredytu dodatkowego na pokrycie niedoboru z r. 1882.

Sprawozpawca p. Wereszczyński wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisyi budżetowej.

Izba uchwala ten wniosek.

Z porządku dziennego następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie przemysłu domowego i rękodzielniczego.

Sprawozdawca p. Wereszczyński wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba uchwala ten wniosek.

Z porządku dziennego następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie wydzielenia osady Jurydyka ze związku gminy miasta Brody.

Sprawozdawca p. Smolka wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisyi administracyjnej.

Izba uchwala ten wniosek.

Z porządku dziennego następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie wydzielenia przysiołka Angelówka ze związku gminy Ożydowa.

Sprawozdawca p. Smolka wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisyi administracyjnej, co Izba uchwala.

Z porządku dziennego następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie udzielenia zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Wieliczce do zaciągnięcia pożyczki w kwocie 35.000 zł.

Sprawozdawca p. Smolka wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisyi administracyjnej.

Izba uchwala ten wniosek.

Z porządku dziennego następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie przeniesienia miejscowości Kobylnica ruska, Kobylnica wołoska i Fehlbach z okręgu Sądu powiatowego w Lubaczowie i ze Starostwa Cieszanowskiego do okręgu Sądu powiatowego w Krakowcu i Starostwa w Jaworowie.

Sprawozdawca p. Podlewski wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisyi prawniczej.

Izba uchwala ten wniosek.

Z porządku dziennego następuje pierwsze czytanie wniosku posła Czerkawskiego z projektem ustawy o zakładaniu, urządzaniu i utrzymywaniu publicznych szkół ludowych, tudzież o obowiązku posyłania do nich dzieci.

Poseł Czerkawski uzasadnia swój wniosek i wnosi odesłanie tegoż do komisyi edukacyjnej.

Izba uchwala ten wniosek.

Z porządku dziennego następuje pierwsze czytanie wniosku p. Tyszkiewicza o uwolnieniu spadków nie przenoszących 500 zł. od należytości spadkowej.

P. Tyszkiewicz uzasadnia swój wniosek i wnosi odesłanie tegoż do komisyi prawniczej.

Izba uchwala ten wniosek.

Z porządku dziennego następuje sprawozdanie komisyi budżetowej o zamknięciu rachunków za r. 1881. funduszu krajowego oraz funduszów uposażonych ze skarbu krajowego lub budżetem objętych.

Sprawozdawca p. Goldman czyta sprawozdanie komisyi budżetowej mianowicie: Uwagi wstępne, z działu zaś „Wydatki“ funduszu krajowego w ściślejszem znaczeniu: ustępy omawiające ogólnie preliminowane i rzeczywiste wydatki, tudzież ustępy zawierające szczegółowe zbadanie rubr. I., III. IV., V., IX., X., XI., XIII. i rubr. II.

Na wniosek p. Smarzewskiego uwalnia Izba sprawozdawcę od dalszego czytania sprawozdania.

Sprawozdawca czyta wniosek komisyi budżetowej:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Sejm udziela Wydziałowi krajowemu absolutoryum z rachunków za r. 1881., funduszu krajowego i funduszów uposażonych ze skarbu krajowego lub budżetem objętych“.

Przemawia p. Antoniewicz i wnosi:

1) Wzywa się Wydział krajowy, żeby na przyszłość bez wyraźnego zezwolenia W. Sejmu nowych rubryk i pozycyi w budżecie nie wprowadzał.

2) Wzywa się Wydział krajowy, żeby w najkrótszym czasie przedłożył W. Sejmowi już przed rokiem przyobiecane zamknięcie rachunków budowy gmachu sejmowego.

Izba popiera dostatecznie oba wnioski.

Po przemówieniu p. Pietruskiego przemawia p ks. Sieczyński i wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Wzywa się Wydział krajowy, żeby zaprowadził w manipulacyi rachunkowej w dziale „wydatki na szupaśnictwo“ sposób umożliwiający kontrolę ścisłą, żeby oszczędność uczyniona szła na korzyść funduszu krajowego“.

Izba popiera dostatecznie ten wniosek.

Po przemówieniu p. Waygarta i Sprawozdawcy. Izba w głosowaniu uchwala wniosek komisyi budżetowej, odrzuca zaś wnioski pp. Antoniewicza i Sieczyńskiego.

Z porządku dziennego następuje sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze p. Teofila Merunowicza z okręgu wyborczego gmin wiejskich Lwów-Winniki-Szczerzec.

Sprawozdawca p. Pietruski czyta sprawozdanie Wydziału krajowego i wnosi uznanie tego wyboru za ważny.

Izba uchwala ten wniosek bez dyskusyi.

Z porządku dziennego następuje sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze p. Jana Kochanowskiego z okręgu wyborczego gmin wiejskich „Dębica-Pilzno“.

Sprawozdawca p. Pietruski czyta sprawozdanie Wydziału krajowego i wnosi uznanie tego wyboru za ważny.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Z porządku dziennego następuje sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze p. Władysława Żuka Skarszewskiego z okręgu wyborczego gmin wiejskich „Nowy-Sącz-Grybów-Ciężkowice“.

Sprawozdawca p. Pietruski czyta sprawozdanie Wydziału krajowego i wnosi uznanie tego wyboru za ważny.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Marszałek zaprasza powyższych posłów, aby złożyli przyrzeczenia podług roty odczytanej przez sekretarza p. Badeniego Stanisława.

Posłowie składają to przyrzeczenie.

Z porządku dziennego następuje wybór komisyi dla wniosku p. Grocholskiego o ograniczeniu dowolności dzielenia gruntów włościańskich.

Marszałek powołuje na skrutatorów pp. Czajkowskiego, Jędrzejowicza Stanisława, Kaprego, Langiego, Lenińskiego, Merunowicza i Ochrymowicza.

Marszałek oświadcza, że wynik głosowania ogłoszony zostanie na najbliższem posiedzeniu.

Sekretarz p. Stanisław Badeni czyta złożony do laski marszałkowskiej wniosek p. Merunowicza w sprawie umieszczenia w nowym kodexie karnym przepisów normujących kary zbrodniarzy ze stanu włościańskiego za pomocą osiedlenia w rolniczych koloniach karno-poprawnych na razie przynajmniej dla przestępców nieletnich.

Marszałek oświadcza, że z powyższym wnioskiem, jako dostatecznie popartym, postąpi podług regulaminu.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznacza następne na dzień 3. października o godzinie 11 rano i czyta:

Porządek dzienny

10. posiedzenia I. sesyi V. peryodu Sejmu galicyjskiego, które się odbędzie we środę dnia 3 października 1883. o godzinie 11. przed południem.

1. Pierwsze czytanie wniosku posła Henryka Wodzickiego o zarządzie gminnych kas pożyczkowych.

2. Pierwsze czytanie wniosku posła Antoniewicza o subwencyonowanie wynalazku Cypryana Ciepanowskiego wyrabiania ogniotrwałych mat i dachów.

3. Sprawozdanie Wydziału krajowego o zezwoleniu gminie Sądowej Wiszni prawa po poboru opłat od napojów spirytusowych. — Sprawozdawca poseł Smolka.

4. Sprawozdanie Wydziału krajowego o zezwoleniu gminie miasta Czortkowa na pobór 100% dodatku od podatku konsumcyjnego od mięsa. — Sprawozdawca poseł Smolka.

5. Sprawozdanie Wydziału krajowego o zezwoleniu gminie Probabin na pobór 66% dodatku do podatków bezpośrednich. — Sprawozdawca poseł Smolka.

6. Sprawozdanie komisyi administracyjnej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie budowy pralni przy krajowym szpitalu we Lwowie. — Sprawozdawca poseł Romer.

7. Sprawozdania o petycyach które nie obciążają budżetu, a mianowicie:

a) Gmina Trembowla o pożyczkę 50.000 zł. na budowę stałych koszar. — Sprawozdawca poseł Pilat.

b) Selig Rosenstrauch, dzierżawca myta w Monasterzyskach o opust z czynszu dzierżawnego Sprawozdawca poseł Pławicki.

c) Izrael Zimmermann, dzierżawca myta w Podwołoczyskach o opust z czynszu dzierżawnego. Sprawozdawca poseł Pławicki.

d) Atanazy Sielecki, były pomocnik nauczycielski o zapomogę. — Sprawozdawca poseł Rozwadowski Bolesław.

e) Włodzimierz Trylowski, nauczyciel ludowy, o zapomogę. — Sprawozdawca poseł Rozwadowski Bolesław.

f) Jan Antoni Lisowski, nauczyciel ludowy, o zaliczkę. — Sprawozdawca poseł Jędrzejowicz Stanisław.

g) Józef Szymański, nauczyciel ludowy, o zaliczkę. — Sprawozdawca poseł Jędrzejowicz Stanisław.

Koniec posiedzenia o godzinie 2. minut 18 po południu.

Marszałek krajowy:

Dr. Zyblikiewicz w. r

Sekretarze:

Dr. St. hr. Badeni w. r.

Siengalewicz w. r.

Spis petycyj

wniesionych po dzień 2 Października 1883.

288. Komitet cerkiewny w Kozowie przez p. Hoppena o bezprocentową pożyczkę na budowę cerkwi.

289. Gmina Ostrów przez p. Adama Sapiehę o zapomogę na budowę cerkwi.

290. Gmina Zmienica przez p. Bobrzyńskiego o zapomogę na budowę szkoły.

291. Adam Krynicki przez p. Bobczyńskiego o policzenie lat służby prowizorycznej nauczycielskiej.

292. Gmina Dolina przez p. Hoppena o utworzenie szkoły dla dziewcząt.

293. Komitet zarządzający fundacyą Marka Bernsteina przez p. Goldmana o roczną subwencyę dla szkoły przemysłowej izraelickiej.

294. Towarzystwo politechniczne we Lwowie, przez p. Gnoińskiego o przyznanie technikom prawa wyboru z tytułu osobistej kwalifikacyi.

295. Powyższe towarzystwo przez p. Małeckiego o przyznanie każdoczesnemu rektorowi szkoły politechnicznej głosu wirylnego w Sejmie krajowym.

296. Rudyńska Leokadya, wdowa po urzędniku zakładu obłąkanych przez p. Romanowicza o zapomogę.

297. Wencek Marya, wdowa po nauczycielu przez p. Merunowicza o dar z łaski.

298. Hauptmann Franciszka wdowa po kontrolorze dóbr funduszowych Winniki przez p. Maxa o zapomogę.

299. Łys Julia wdowa po gr. kat. kapelanie przez p. Korytowskiego o zapomogę.

300. Durkalec Wawrzyniec i Wojciechowski Szymon stróże Wydziału krajowego przez p. Grossa o stabilizacyę.

301. Wyspiańska Rozalia wdowa po drożniku przez p. Henzla o pensyę wdowią.

302. Maxymowicz Julian nauczyciel przez p. Bereźnickiego o zapomogę.

303. Fabiańska Marya przez p. Goldmana o subwencyę celem kształcenia się w malarstwie.

304. Ks. Podlaszecki Zacharjasz, katecheta szkoły wydziałowej żeńskiej w Przemyślu przez p. Waygarta o przyspieszenie załatwienia jego rekursu w sprawie remuneracyi.

305. Pogorzelcy gminy Malechowa przez p. Romańczuka o zapomogę.

306. Gmina Słoboda przez p. Ochrymowicza o zapomogę dla pogorzelców.

307. Gmina Byków przez p. Antoniewicza o zapomogę na wewnętrze urządzenie cerkwi.

308. Wydział bursy dla dziewcząt w Przemyślu przez p. Waygarta o zapomogę.

309. Pawłowska Marya, wdowa po nauczycielu, przez p. Jankę o zapomogę.

310. Wydział powiatowy w Skałacie przez p. Szczęsnego Koziebrodzkiego o zaprowadzenie szybkowozu kolejowego na rucie Borki wielkie, Skałat, Grzymałów, Tłuste.

311. Cybulska Emilia przez p. Ochrymowicza o zapomogę.

312. Uniszewska Franciszka przez p. Tomisława Rozwadowskiego o wsparcie.

313. Lwowskie towarzystwo śpiewaków „Lutnia“ przez p. Grossa o zasiłek na wydawnictwo śpiewników.

314. Galicyjskie towarzystwo kredytowe ziemskie przez p. Russockiego o utrzymanie przysługujących mu przywilejów przy zaprowadzeniu projektowanego podatku gruntowego.

315. Pliszewski Edmund przez p. Romanowicza o subwencyę na ukończenie studyów rzeźbiarskich.

316. Stowarzyszenie rękodzielnicze Gwiazda przez p. Romanowicza o subwencyę.

317. Dworski Waleryan rękawicznik i obywatel miasta Lwowa przez p. Smolkę o pożyczkę.

318. Gmina miasta Krakowa przez p. Weigla o subwencyę dla muzeum narodowego sztuki w Krakowie.

319. Ta sama gmina przez p. Weigla o subwencyonowanie kursów praktycznych robót ręcznych i nauk handlowych dla kobiet.

320. Zarząd główny towarzystwa pedagogicznego przez p. Wierzbickiego o subwencyę dla szkoły przemysłowo-handlowej w Tarnowie.

321. Ten sam przez p. Wierzbickiego o subwencyę dla szkoły przemysłowej w Sokalu.

322. Oddział Stanisławowski towarzystwa pedagogicznego przez p. Wierzbickiego o założenie szkoły rzemieślniczej wyrobów drewnianych.

323. Zarząd główny towarzystwa pedagogicznego przez p. Wierzbickiego o petycyę Rady administracyjnej szkoły przemysłowej w Drohobyczu o subwencyę.

324. Tem sam przez p. Wierzbickiego o subwencyonowanie szkoły przemysłowej w Przemyślu.

325. Gmina Soroki przez p. Merunowicza w sprawie uciążliwej manipulacyi przy opłacaniu podatków w kasach rządowych.

326. Rada powiatowa Mielecka przez p. Reya w sprawie produkcyi soli bydlęcej.

327. Gminy Lubla, Bierówka i Warzyce przez p. ks. Buchwalda o uznanie drogi gminnej z Bierówki do Warzyc za powiatową.

328. Wydział powiatowy w Turce przez p. Łozińskiego w sprawie obowiązku obszarów dworskich do dostarczania materyału do budowy dróg gminnych.

329. Gmina Przemyślany przez p. Romana Potockiego o zezwolenie na dalszy pobór myta na rzece Gniłej Lipie.

330. Nauczyciele Rrzeszowscy przez p. Rybickiego o podwyższenie płac.

331. Nauczyciele szkół w Wieliczce przez p. Romanowicza jak wyżej.

332. Nauczyciele szkoły realnej w Stanisławowie przez p. Goreckiego o polepszenie bytu zastępców nanczycieli szkół średnich.

333. Nauczyciele szkoły realnej w Krakowie przez p. St. Tarnowskiego jak wyżej.

334. Nauczyciele gimnazyum w Rzeszowie przez p. Rybickiego jak wyżej.

335. Wydział powiatowy Kolbuszowski przez p. Tyszkiewicza o wyjednanie ulg przy pomiarze gruntów.

336. Ignacy Sapecki przez p. Tyszkiewicza o wynagrodzenie za kierownictwo szkołą.

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.